

TISKOVÁ ZPRÁVA

Projekt Venuše100 Moravského zemského muzea

V Brně 2. 4. 2025

Cílem projektu Venuše100 je představit jeden z nejcennějších a nejznámějších archeologických předmětů světa – tzv. Věstonickou venuši. Tato keramická soška, která je zapsána na seznamu Národních kulturních památek České republiky, patří k ikonickým dokladům uměleckého cítění a zručnosti lovců mamutů z období starší doby kamenné. V roce 2025 si připomínáme 100 let od jejího objevení na výzkumech profesora Karla Absolona v Dolních Věstonicích.

„Stěžejní částí projektu Venuše100 je stejnojmenná výstava v Dietrichsteinském paláci Moravského zemského muzea na Zelném trhu v Brně, kde uvidí návštěvníci tuto sošku v originále, přičemž zvolená forma prezentace umožní, narozdíl od podobných příležitostí v posledních letech, její prohlídku ze všech stran. Zájemci tedy budou moci prozkoumat i její zadní část, která bývá skryta z důvodu ochrany figurky v originální krabici“, vysvětluje hned v úvodu generální ředitel Moravského zemského muzea Jiří Mitáček. Důležitou součástí výstavy budou i panely, které zasadí nález do období lovců mamutů, seznámí návštěvníky s historií objevu i nejnovějšími výsledky zkoumání venuše pomocí mikro-CT. Nebude chybět audiovizuální prezentace, interaktivní prvky pro děti, stejně jako možnost prozkoumat tvar venuše dotykem s využitím kvalitní kopie získané z mikro-CT snímkování.

Venuše100

20. 6. – 28. 9.

Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno

Výstava s názvem **Druhý život venuše** čeká na své příznivce v Archeoparku v Pavlově a na zámku v Mikulově. Tato výstava, zpracovaná převážně komiksovou formou, představí Věstonickou venuši tak, jak se v průběhu sta let objevovala v literatuře, filmu, hudbě či umění. Bude zde vykreslen i mediální obraz venuše, který se za dlouhé roky formoval, včetně např. úryvků z reportáží, které mapovaly enormní zájem při převozu a prezentaci jejího originálu.

Druhý život venuše

Archeopark Pavlov a zámek Mikulov

25. 4. – 30. 11.

Výstava Druhý život venuše je rovněž součástí širšího projektu s názvem **Tajemná místa**, který se bude postupně představovat v rámci sedmi muzeí Jihomoravského kraje až do roku 2027. „Jihomoravský kraj připravuje rozsáhlý projekt s názvem Tajemná místa, který plánujeme spustit v průběhu letošního jara. Jeho cílem je představit široké veřejnosti atraktivně a moderním způsobem unikátní archeologické nálezy objevené na území jižní Moravy. Tajemná místa propojí vzácné artefakty, krajinu nálezů a náš moderní svět,“ nastínil připravovaný krajský projekt náměstek hejtmana Jihomoravského kraje pro kulturu a cestovní ruch František Lukl.

„Do tohoto konceptu velmi dobře zapadne i výstava MZM s názvem **Mýtus velké bohyně**, která na podzim vystřídá výstavu Venuše100,“ navazuje Marek Junek, ředitel historického muzea MZM. „Bude prezentovat veřejnosti soubor „mladších“ venuší z období neolitu před 6500 lety. Tyto venuše

100

...spojujeme minulost s budoucností...

TISKOVÁ ZPRÁVA

představují výrazný archeologický fenomén, spojený s konkrétní dobou a archeologickou kulturou, vyznačující se nejkrásnější keramikou našeho pravěku. Věstonická venuše tak předá prostor svým mladším moravským sestrám,“ pokračuje Junek.

Projekt Venuše100 zahrnuje kromě výstav i bohatý doprovodný program.

15. května v 11.00 hod. proběhne při příležitosti 65. výročí úmrtí prof. Karla Absolona slavnostní odhalení pamětní desky na domě Všetičkova 31 v Brně. Zde žil objevitel Věstonické venuše od konce druhé světové války až do své smrti 6. října 1960.

18. června bude slavnostně představena stříbrná mince, kterou vydává při příležitosti sta let od objevu Česká národní banka. Stříbrná mince bude poté připravena k prodeji na pokladně MZM.

20. června vyvrcholí oslavy společenským večerem v Biskupském dvoře v Brně. Hlavním bodem programu bude předpremiéra filmu České televize v režii Karla Špalka o tajemstvích a výzkumu Věstonické venuše. Hosté se mohou těšit na scénický tanec baletu Národního divadla Brno se světelnou show a pravěkou hudbou Kryštofa Mařatky, na pódiu se objeví i herci z filmu. Po skončení akce se program přesune na Zelný trh, kde bude následovat koncert skupiny Kumbalu.

V životě Věstonické venuše je důležité datum 17. července, neboť v tento den roku 1925 spatřila opět, po téměř třiceti tisíci letech, světlo světa. Moravské zemské muzeum připravilo na neděli 13. července 2025 celodenní bohatý program nejen pro rodiny s dětmi, ale pro celou širokou veřejnost. V Dietrichsteinském paláci na Zelném trhu v Brně budou připraveny aktivity jako workshop, módní přehlídka či ražení pamětních mincí, pošta Brno 2 zde dokonce zřídí krátkodobě svoji přepážku a zájemci obdrží speciálně k výročí vytvořená pamětní razítka.

Ve spolupráci s městem Brnem byla zahájena na základních školách **soutěž** o nejkrásnější ztvárnění Věstonické venuše s názvem **Venuše stokrát jinak**, termín vyhlášení vítězů bude upřesněn. „Výzva je určena žákům 5. – 9. ročníků a zadání je zdánlivě jednoduché - vytvořit Věstonickou venuši podle svých představ. Žáci mohou jít cestou co nejvěrnější kopie originálu nebo se rozhodnou stvořit Venuši 21. století, mohou

při tom použít jakoukoliv techniku,“ upřesňuje primátorka města Brna Markéta Vaňková. Termín pro odevzdání soutěžních výrobků je 30. 5. 2025 na adrese Zelný trh 6, 602 00 Brno. Komise složená z odborníků a významných osobností vybere maximálně 100 nejzdařilejších, které budou vystaveny v Moravském zemském muzeu. „Prvních deset bude vítězných a odměněna bude vždy celá třída, ze které vítězná Venuše vzešla. Každý žák z takové třídy dostane volnou rodinnou vstupenku do výstavy a autoři obdrží věcné ceny. Upřímně se těším na to, čím nás žáci brněnských škol překvapí“, dodává s úsměvem Vaňková.

A samozřejmě nebude chybět ani vědecký rozměr oslav; 16. a 17. září proběhne v MZM mezinárodní konference zaměřená na problematiku výzkumu uměleckých předmětů se zaměřením na vyobrazení člověka.

„Ač se historiky povídají různé, s jistotou můžeme říci, že Věstonická venuše strávila celých sto let ve městě Brně. Vedoucí geologického oddělení Moravského zemského muzea Jaroš, který byl členem týmu Karla Absolona, ji záhy po objevení odvezl do Brna. Zde byla ukrývána např. v podzemním trezoru tehdejší Cyrilometodějské záložny (dnešní hotel Grandezza) a traduje se, že za druhé světové války byla zazděna ve výklenku za hromadou uhlí pod věží v Biskupském dvoře. Tuto informaci však dnes již nelze s jistotou ověřit“, uzavírá téma Jiří Mitáček.

Věstonická venuše

Věstonická venuše je figura z pálené hlíny o rozměrech 111 x 44 x 26 mm, rozlomená na dvě části, bez chodidel, na temeni jsou viditelné 4 široké mělké vpichy a nad levou hýždí otisk dětského prstu. Jedná se o nejstarší umělecký předmět z keramiky na světě, z období lovců mamutů starší doby

...spojujeme minulost s budoucností...

TISKOVÁ ZPRÁVA

kamenné (paleolit – gravettien), stáří 27–29 tisíc let. Věstonická venuše byla nalezena 13. července roku 1925 v centrálním ohništi v horní části stanice v Dolních Věstonicích. Tato národní kulturní památka České republiky je uložena ve sbírce Ústavu Anthropos Moravského zemského muzea pod evidenčním číslem DV 30000.

Nad projektem přijali záštitu: předseda Senátu Parlamentu ČR Miloš Vystrčil, ministr kultury ČR Martin Baxa, hejtman JMK Jan Grolich a primátorka SMB Markéta Vaňková. Česká televize se stala hlavním mediálním partnerem projektu s celostátním pokrytím, mediálním partnerem je Český rozhlas.

<https://venuse100.cz/>

Tiskový a PR servis MZM:

RNDr. Barbora Onderková, bonderkova@mzm.cz; tel. 602 812 682

